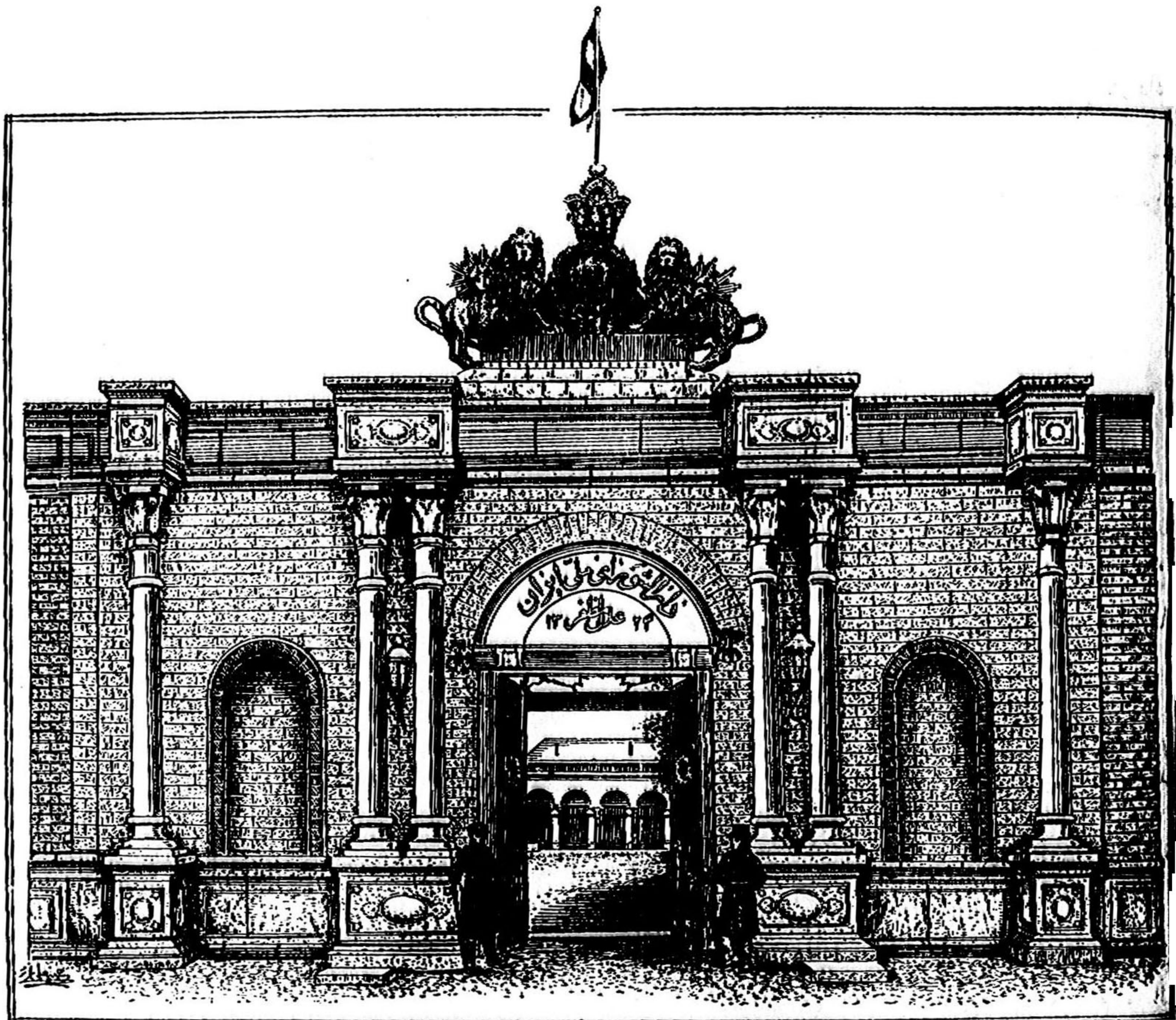

<p>جلسه ۱۰۰</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره هفتادم</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۵ ذیقعده الحرام ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبوعه مجلس</p>	<p>قیمت اشتراک داخله ایران سالانه ده تومان خارجیه دوادو تومان قیمت تک شماره یک تومان</p>

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	شور اول نسبت بخر کمیسیون معارف راجع بتشکیل شعب شورای عالی معارف در ولایات و تصویب ورود در شور ثانی لایحه مزبور	۱۴۰۹	۱۴۱۳
۲	مذاکره نسبت بخر کمیسیون بودجه راجع بتجدید کنترات مسیو دلاپوژ معلم حقوق و تصویب آن	۱۴۱۳	۱۴۲۰
۳	قرائت خبر شعبه ششم راجع به نمایندگی آقای بدر از سیرجان و مذاکرات در اطراف آن	۱۴۲۰	۱۴۲۶
۴	قانون تجدید کنترات مسیو دولاپوژ نهمه دوات فرانسسه برای معلمي مدرسه حقوق	۱۴۲۸	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۵ ذیقعده ۱۳۴۵

جلسه ۱۰۵

بنی سلیمان - غائبین جلسه سابق است که در جلسه گذشته قرائت نشد. حالا قرائت میشود.

غائبین با اجازه

آقایان: عمادی - میرزا حسینخان موقر - نظام مافی

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر برپاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)

(صورت مجلس یکشنبه بیست و چهارم اردیبهشترا آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

حشمتی - محمد آخوند - عطاء الله خان بالیزی - نظامی
نوبخت - میرزا محمد تقی بهار - شریعت زاده - میرزا ابراهیم
خان قوام - ذوالقدر

غائبین بی اجازه

آقایان: علی خان اعظمی - حاج حسن آقاملک - حاج
غلامحسین ملک

دیر آمدگان با اجازه

آقایان: بهبهانی - محمد تقی خان اسعد - آشتیانی - مهدوی
ملک آرائی - ملک مدنی

دیر آمدگان بی اجازه

آقایان: مرضی قلیخان بیات - دشتی - عباس میرزا
بجی خان زنگنه

غائبین جلسه ۱۰۴

غائبین با اجازه:

آقایان: میرزا رضا خان افشار - عمادی - امیرحسین
خان ایلخان - میرزا حسین خان موقر - خطیبی - نظام
مافی - سید ابراهیم ضیاء - حشمتی - نظامی - محمد آخوند
نجومی - عطاء الله خان پاییزی - محمد تقی خان اسعد - نوبخت
بهبهانی - میرزا محمد تقی بهار

غائبین بی اجازه:

آقایان: روحی - علیخان اعظمی - حاج حسن آقاملک
حاج غلامحسین ملک

دیر آمدگان با اجازه:

آقایان: میرزا سید احمد خان اعتبار - مرضی قلیخان
بیات - حاج میرزا حبیب الله امین - ملک مدنی - شریعت
زاده - عصر انقلاب - حاج میرزا مرضی - آیت الله زاده
اسفهان -

دیر آمدگان بی اجازه

آقایان: دشتی - محمود رضا
رئیس - آقای حاج میرزا مرضی

حاج میرزا مرضی - بنده را در صورت مجلس غائب
بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بنده روز شنبه کتبا از

رئیس - پس مسترد گردید. خبر کمیسیون معارف
اجع به شورای عالی معارف ایالات و ولایات مطرح
شد باید رأی بگیریم برای شور در مواد آقایانیکه شور
واد را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده اول قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی به وزارت معارف
اجازه میدهد که شعب شورای عالی معارف را در مراکز
همه ایالات و ولایات تأسیس نماید

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خواستم از آقای وزیر محترم
معارف سؤال کنم که در قانون شورای عالی معارف که
دوره چهارم گذشت قید شده بود که وزارت معارف
مور است که در ولایات و ایالات شعب شورای عالی معارف
تأسیس نماید همچو بنظر بنده میآید که در آنجا
کر شده بود دیگر نمیدانم اینکه اینجا نوشته اند مقصود
است؟

وزیر معارف - در قانون سابق تصریح شده است که
تکیل شعب شورای عالی معارف در ایالات و ولایات
موجب قانون خاصی خواهد بود به اینجهت است که
لاجه تنظیم و تقدیم مجلس شده است.

رئیس - ماده دوم قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده دوم - عده اعضای رسمی هر يك از شعب
گوره در ماده اول کمتر از پنج و بیشتر از نه نفر
اهد بود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اینجا بنده نظرم عملی شدن است
مسئله ایست اساسی. اینجا نوشته شده کمتر از پنج
زیادتر از نه نفر نخواهد بود. اعضای شورای عالی

معارف هم که حقوق ندارند. بنده عقیده ام به عملیات
بیشتر است تا به الفاظ. بنده عقیده ام این است که
نوشته شود کمتر از سه و بیشتر از شش نفر نباشد و
برای اینکه عملی شود اینطور بهتر است این است که
همینطور پیشنهاد کرده ام. اگر حقوق داده میشود ممکن
بود ولی چون حقوق ندارند برای اینکه عملی شود
بنده عرض کردم از سه نفر کمتر و از شش نفر زیادتر
نباشد.

وزیر معارف - آنچه که بنده اطلاع دارم و مجلس
مشاهده کرده ام احساسات اهالی ایالات و ولایات برای
خدمت به معارف محل خودشان خیلی بیشتر از طهران
است و بنده تصور میکنم که با يك شوق و شعفی
حاضر باشند مجازاً خدمت کنند برای معارف محلی خودشان
بنا بر این حد اقل که پنج و حد اکثر که نه نفر
نفر پیش بینی شده تصور میکنم يك حد معتدله است
و سه نفر خیلی کم است. بعلاوه اینها اعضاء رسمی
هستند و البته اعضاء افتخاری هم خواهد داشت و آن
غیر محدود است نهایت در تحت شرایط اگر مایل باشند
ممکن است افتخاری عضو شوند.

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم که اعضاء شورای معارف ولایات کمتر
از سه و بیش از هفت نفر نباشد.

رئیس - ماده سوم قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده سوم - عضویت شعب مزبوره مجاز است و
وظائف و اختیارات و شرائط عضویت آنها را وزارت
معارف در حدود قوانین موضوعه معین خواهد کرد.

رئیس - آقای فهمی

فهمی - در ماده سوم یکی از وظائف و اختیارات
را همینطور که ذکر کرده اند البته با وزارت معارف

است. لیکن يك قسمت از وظائف شورای عالی معارف ایالات و ولایات موضوعی است که قانون باید معین کند. چنانچه دیوان محاسبات که يك محکمه استیفاي اداري است شورای معارف هم یکی از محاکم اداري است. در مسائل مربوطه به معارف شورای معارف ایالتی بمنزله محکمه ابتدائی است و شورای معارف مرکز بمنزله استیفاي و شورای دولتی بمنزله محکمه نیز اداري است. در قانون شورای عالی معارف این مسئله پیش بینی شده است که مسائلی که متنازع فیهاست در ولایات و نخواهند رسیدگی شود در شورای معارف مرکز استیفاً رسیدگی خواهند شد. حالا در شورای ایالتی اینجا نوشته میشود باید این مسئله محرز شود که این محکمه اداري ابتدائی تا چه حد و به چه مسائلی میتواند رسیدگی و مداخله کند و چه مسائلی باید استیفاً به شورای مرکزی رجوع شود چون در اینجا معین کرده اند که اختیارات آنها در حدود قوانین موضوعه از طرف وزارت معارف معین خواهد شد. در اینجا حدی معین نشده و قانون مخصوصی هم برای این کار وضع نشده لذا با آن اشاره که در قانون شورای عالی معارف شده است برای تکمیل امر باید يك ماده هم اضافه شود که حدود اختیارات شورای معارف ولایات در اینقسمت روشن شود.

دکتر طاهری (مخبر کمیسیون معارف) - اینکه نماینده محترم اظهار فرمودند که شورای عالی معارف یکی از محاکم اداري است و بدایت و استیفاي و نیز برایش قائل شدند در قانون شورای عالی معارف چنین چیزی نیست قانونش حاضر است به آن مراجعه شد هیچ همچو چیزی در آن نیست. اما اینکه فرمودند وظایف و اختیارات شورای معارف ولایات معین نیست و باید در قانون معین شود. در این ماده تصریح دارد که در حدود قوانین موضوعه وزارت معارف وظایف شعب شورای معارف ولایات را معین میکند. بعلاوه آن منظور را که فرمودند در قانون شورای معارف تامین شده است. و در این

ماده هم قید شده است که وزارت معارف در حدود قوانین موضوعه وظایف آنها را معین میکند و یکی از قوانین موضوعه همین قانون شورای معارف است ولی راجع به اینکه شورای معارف از محاکم اداري است و استیفاي و نیز دارد. هیچ همچو چیزی در قانون نیست و شورای معارف فقط برای يك به مدارس و تنظیم برگرام مدارس است و همانطور که از لفظش معلوم است شورای عالی معارف برای مشورت و يك بتعلیفات مدارس است

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده با خدمت بجائی عموماً مخالفم. قبل از اینکه آقای تدین به وزارت معارف منصوب شوند اعضاء همین شورای عالی معارف در ده جلسه يك جلسه حاضر نمیشدند علت هم این بود که کار مفت بود و کار مفت هم چندان مسئولیتی متوجهش نمیشود و بنده مسئولیت وجدانی و اخلاقی را هم در این مملکت چندان مؤثر نمیدانم. بنده عقیده ام این است که هر قدر شده و ولو کم هم باشد يك حقوقی برای آنها قائل شوند که اینها موظف باشد و مسئولیت داشته باشند که بیایند این کار را بکنند. کار مفتی مسئولیت ندارد و طرف مکلف نیست در اوقات معینه حاضر شود. ما که حقوق میگیریم در سر وقت نمی آئیم چه رسد به يك عضو شورای عالی معارف که بجائی باید خدمت کند. وزیر معارف - بنده تصور میکنم که مسئولین امر اگر از طریقش وارد شوند اشخاصی هستند که بجائهم مكالم میکنند به معارف ولایاتشان (جمعی از نمایندگان - صحیح است) بنده بسابق کار ندارم ولی از زمانی که بنده متصدی امور معارفی شده ام کمال رضایت را از اعضاء شورای عالی معارف دارم برای اینکه واقعاً با يك شوق و شغفی حاضر شده اند برای کار کردن و انجام وظیفه در حدود قوانینی که از مجلس گذشته و خیلی کارهای متراکمی هم که از يك سال قبل با زیادتر مانده بود تقریباً از شورای عالی معارف گذشته

است. نهایت يك تکدرانی در ما بین اعضاء موجود بود که آنها منحصراً راجع به این مطلب بود که رأی هائی را که میدادند شاید بموقع اجرا گذارده نمیشد و حرف آنها این بود که ما حاضریم بیائیم مكالم و مشورت کنیم و در قسمتهائی که وظیفه داریم صرف وقت کنیم ولی ترتیب از به رأی ماداده نمیشود بنا بر این هیچ ضرورتی ندارد ما حاضر شویم بنده تصور میکنم پول دادن به اشخاص چندانی تأثیری ندارد باید وسائل تشویق و دلگرمی مردم را تهیه کرد. خود مردم بهتر حاضر هستند برای کار کردن و با يك شوق و شغفی کار می کنند.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در اینجا بنده پیشنهادم را به مقام ریاست داده ام. در ماده سوم نوشته است خدمت اعضاء شعب مزبور به بجائی است و وظایف و اختیارات و شرائط عضویت آنها را وزارت معارف در حدود قوانین موضوعه معین خواهد کرد.

شعب شورای عالی معارف در ایالات و ولایات تابع مرکز است و ممکن است همان قانونی که برای مرکز بود همان را در اینجا بیاورند دیگر علیحده بیائیم يك قانونی برای شورای عالی معارف ولایات وضع کنیم برای چه؟ در آن قانون وظایف و اختیارات و شرائط اعضاء را معین کردیم حالا دیگر اینجا بنویسیم وزیر معارف معین کند. بنده مخالفم این است که پیشنهاد کردم همانطوریکه وظایف شورای عالی مرکز در اینجا معین شده است در ایالات و ولایات هم همان وظایف برای آنها معین شود آنها هم از جنس ما هستند ما يك مرتبگی بر آنها نداریم.

وزیر معارف - بعضی از وظایف هست که ممکن است مشترك باشد ولی بعضی از وظایف دیگر است که نمیتوان مشترك قرار داد و نمی شود بآنها استقلال داد.

یکی از آنها تصویب برگرام کلیه مدارس است. در اینموضوع نمی شود هرولایتی را مستقل کرد که شورای عالی معارف هر جا يك نظر خاصی داشته باشد مثلاً برگرام مدارس آذربایجان را شورای عالی معارف اینجا و برگرام مدارس فارس را در اینجا و برگرام طهران را در اینجا معین کنند. و هکذا يك قسمتهائی است که نمیشود ولی البته پیشنهادی که دارند نظریات خودشان را باید بفرستند البته ترتیب از هم داده خواهد شد برای اینکه اطلاعات آنها که در محل هستند بیشتر است. اما استقلال نام نمیشود بهر يك از این نقاط داد. در هر قسمت که میشود اختیارات به آنها داد میشود بشرط اینکه مضر به حال مرکزیت نباشد. چون لازم نبود در این قانون ذکر شود همینطور به اجمال نوشتیم.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

فهمی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات.

رئیس - عده برای رأی گرفتن کافی نیست. بفرمائید.

فهمی - آقای مخبر در رد عرض بنده خیلی عجله فرمودند.

بکنفر از نمایندگان مذاکرات راجع به اصل موضوع کافی شد.

فهمی - فرمودند برای رأی گرفتن کافی نیست در اصل موضوع باید حرف زد عرض میشود دوره چهارم که لایحه شورای معارف مطرح شد آقای وزیر معارف هم آنوقت مخبر کمیسیون معارف بودند اینموضوع را خود بنده مطرح کردم و در قانون هم پیش بینی شد. الان هم موردش را این جا عرض میکنم. قانونی که برای شورای عالی معارف ایالات و ولایات نوشته میشود باید البته آنچه را که در قانون سابق در ضمن وظائف شورای معارف اشاره شده است وظایف شورای معارف ولایات هم باید در این جا معلوم باشد. محکمه اداري که بنده عرض

کردم . چند قسم محکمه اداری در مملکت داریم که بالاتر از همه شورای دولتی است و بعد دیوان محاسبات است و بالاخره شورای ایالتی است و بعضی محاکم دیگر که هر کدام اینها وظائفی دارند نسبت به رسیدگی به اختلافاتی که در قوانین مربوطه به آن وزارتخانه های پیش می آید ، همانطوریکه دیوان محاسبات برای رسیدگی به اختلافات و شکایات واصله از مؤسسات مالیاتی و رسیدگی به حساب صاحبان جمع و امثال اینها است همینطور هم شورای عالی معارف برای رسیدگی به شکایاتی است که در اصل قوانین و نظامات راجعه به مدارس و مکاتب میرسد . ملاحظه فرمائید در جزء وظایف شورای عالی ایالتی مینویسد : مشارکت با وزارت معارف در تهیه بودجه و غیره رفع اختلافات بین مدارس و مکتب خانه های موجوده اختلافات ممکن است کارش به محاکمه اداری برسد . تشخیص صلاحیت اشخاصیکه اجازه تاسیس مدرسه و غیره میخواهند و همچنین چیز های دیگر . این وظائف برای شورای مرکزی معین شده است . شورای ایالات و ولایات هم همانطور که آقای وزیر معارف فرمودند بایستی وظائفشان در این قبیل امور در قانون روشن بشود که تا چه حد آنها حق رسیدگی دارند و تا چه حدی که رسید باید مبرک بیاید . در قسمت نوزده قید میکند : تجدید نظر در احکام صادره از شورای عالی معارف ایالات و ولایات . پس معلوم میشود که شورای عالی معارف ایالات و ولایات يك احکامی باید صادر کنند ، احکام صادر کنند یعنی چه ؟ یعنی محاکمه کنند ؟ رسیدگی کنند و حکم صادر کنند ، بعد طرف محکوم علیه تجدید نظر بخواهد و آن تجدید نظر به محکمه بالاتر که شورای مرکزی است رجوع شود و استینافاً در آنجا تجدید نظر بکنند این مطلب در قانون پیش بینی شده و این قسمت وظائف شورا ها قانون میخواهد قسمتی که راجع به محاکمه است و باید حکم صادر کند و يك محل دیگری که باید حکم را تجدید نظر کند یا

نقض کند یا تنفیذ کند ، البته قانون باید این مسائل را معین کند این بود که ننده عرض کردم در این لایحه که نوشته میشود و مجلس باید تصویب کند حدود اختیارات آنها از حيث صدور احکامی که قید شده باید معلوم باشد و معلوم شود که آنها تا چه اندازه می توانند حکم قطعی صادر کنند و از چه اندازه که تجاوز کرد باید حکم آنها در شورای معارف مرکزی تجدید نظر شود . البته اینها مسائل حقوقی که نخواهد بود ، اینها همان مسائلی است که در قانون شورای عالی معارف ذکر شده است . حالا بسته است به نظر آقایان .

مخبر - در قانون شورای عالی معارف که در دوره چهارم وضع شده برای شورای عالی معارف وظائفی معین کردند که بنده این جا عرض میکنم . وظائف شورای عالی معارف از قرار تفصیل ذیل است . ۱ - اهتمام در ترویج خط و زبان و ادبیات فارسی و عربی و نشر مقالات علمی عام المنفعه ۲ - سعی در تهیه موجبات تکثیر مدارس و تدارک مقدمات تعلیم اجباری و مجانی ۳ - مشورت در رفع نقائص تعلیمات عمومی و سعی در تهیه وسائل تاسیس مدارس صنعتی و فلاحی و شبانه روزی و تعمیم ورزش های بدنی و رعایت قوانین حفظ الصحة و مراقبت در دستور تحصیلات مدارس خارجه ۴ - تهیه و اصلاح دستورات رسمی کلیه تحصیلات علمی و فنی مدارس ذکور و اناث و نظامنامه های مدارس ۵ - تهیه دستور تحصیلات مدارس معلمان و معلمات و نظامنامه های راجعه به آنها . تشخیص صلاحیت اشخاصی که اجازه تاسیس مدرسه و امتیاز مجله در روزنامه میخواهند . رسیدگی به دبیران های اشخاصی که در خارجه تحصیل کرده اند و تشخیص صحت و سقم آنها اینها تصدیق میفرمائید که مربوط به يك محکمه نیست وظائفی که برای شورای عالی معارف معین شده نمی شود گفت کار محکمه است . بلکه اگر اختلاف بشود

مابین مدارس اومی آید اصلاح میدهد صلح جوئی میکنند ولی محکمه که مدعی و مدعی علیه مراجعه کنند و حکم صادر کنند استیناف و تمیز داشته باشد این جا همچو چیزی نیست ، و ثانیاً منافاتی ندارد . در این ماده هم نوشته شده است که وظائف و اختیارات و شرایط عضویت آنها را وزارت معارف در حدود قوانین موضوعه معین خواهد کرد و یکی از قوانین موضوعه همین قانون است . وزارت معارف مراجعه میکند به قانون شورای عالی معارف و هر طور که باید شوراهای ایالات و ولایات محدود بشوند آنها را محدود میکنند و تکلیف آنها را معین میکنند و این عین همان مقصودی است که نماینده محترم دارند

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - دو فقره پیشنهاد رسیده قرائت میشود .

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم ماده سوم اینطور اصلاح شود :

عضویت شعب مزبوره مجانی است . وظائف و اختیارات شعب همان است که در قانون شورای عالی معارف معین است . یعقوب الموسوی

پیشنهاد میکنم ماده سوم بقرار ذیل نوشته شود :

عضویت شعب مزبوره مجانی است و وظائف و اختیارات و شرایط عضویت آنها را قانون جداگانه که بتصویب مجلس خواهد رسید معین خواهد کرد - کازرونی

رئیس - شور اول تمام شد . باید رأی بگیریم به ورود در شور دوم . آقایانی که تصویب میکنند که وارد شور دوم شویم قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . کنتزات مسیو دولایوژ مطرح است .

(دو فقره خبر از کمیسیون خارجه و يك فقره از کمیسیون معارف راجع به موضوع فوق به شرح آتی

قرائت شد)

لایحه دولت راجع باسخدام دولایوژ تبعه فرانسه در تاریخ پنجم آذر در کمیسیون امور خارجه مطرح و از نقطه نظر ملیت مورد تصویب کمیسیون واقع گردید

کمیسیون خارجه در جلسه منعقد صبح روز پنجشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۶ باخبر کمیسیون سابق در باب اسخدام دولایوژ مورخه شانزدهم اسفند سنه ماضیه موافقت نموده و رأی داد

کمیسیون معارف بتاريخ دهم اردیبهشت ۱۳۰۶ خبر کمیسیون معارف سابق را دایر بلزوم اسخدام مسیو دولایوژ برای معلمی مدرسه حقوق از تاریخ هشتم آذر ۱۳۰۵ تا آخر خرداد ۱۳۰۶ تحت شور قرار داده خبر مزبور را تأیید و تصویب مینماید

رئیس - خبر کمیسیون بودجه مطرح است در کلیات مخالفی هست ؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم .

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - مخالفت بنده از نقطه نظر فهم قانونی است . این شخصی را که آورده اند برای معلمی مدرسه حقوق است در صورتیکه وجود مدرسه حقوق در دوره چهارم و پنجم تماش مبنی بر این بود که برگرام مدرسه حقوق را به مجلس بیاورند و برگرام آنها راجع میشود به مسئله عدلیه ، بنده نمیدانم باین ترتیبات و بالاخره بآن اختیاراتی که در مجلس داده شد که بکلی آن امتحانات قضات و آن ترتیباتی را که معین کرده بودیم همه بکلی زیر و زبر شد . حالا بعد امیدوارم بهتر شود ، چه عرض کنم . ولی نا بحال برگرام مدرسه حقوق باینکه در دوره چهارم و پنجم این همه فریاد زدیم بمجلس نیامده بنده نمیدانم چه طور مامیتوانیم تاسیس فرغ بکنیم در صورتیکه اصل هنوز مسمد و مسلم نشده است هنوز برگرام مدرسه حقوق نیامده است نا اینکه ما آنرا نگاه کنیم و مطابق آن برگرام برایش معلم معین کنیم ولی

متأسفانه به يك نفر از معلمان مدرسه حقوق رأی داده شد و این یکی دیگر است. اما بطوریکه از خارج شنیدم می گویند آدم فاضل و دانشمندی است و کمتر هم اسباب زحمت دولت میشود. بنده اینطور شنیده ام که اخلاقی خوبست و درشاگردها اثر میکند. لکن اساساً اشکال بنده در اینست که چرا پرگرام مدرسه حقوق را نیابردند و آن اختیاراتی که به وزیر عدلیه دادیم اینها با هم چطور جمع میشود از این نقطه نظر بنده مخالفم و خوبست توضیح داده شود. وزیر معارف - در يك موقعی مجلس در واقع يك ماده از مواد قانون عدلیه را تفسیر کرد که مراد از مدرسه حقوقی که شاگرد وقتی از آنجا دیپلم گرفت میتواند بدون امتحان وارد عدلیه بشود آن مدرسه حقوقی است که پرگرامش به مجلس بیاید و مجلس تصویب کند بعد فترتی واقع شد و در آن دوره خاطر می آید که بنده هم عضویت شورای عالی معارف را داشتم. پرگرامش را آورده بودند اینجا بالاخره در آن تاریخ چون مجلس نبود راه حلی بنظر آمد که با در نظر گرفتن تمام اطراف و رعایت این نکته که حتی الامکان نظریه مجلس هم تأمین شود کلیات پرگرام مدرسه حقوق را موقتاً شورای عالی معارف تصدیق کرد با قید اینکه در هر موقعی که ضرورت پیدا کرد و مقتضی شد به مجلس آورده شود و حالاً هم بر روی همان پرگرام که شورای عالی معارف تصدیق کرده است عمل میشود و البته آوردن پرگرام هم محظوری ندارد ممکن است به مجلس تقدیم شود ولی این شخص در سال گذشته لایحه کنتراست او به مجلس تقدیم شده است که از هشتم آذر ۱۳۰۵ تجدید بشود برای مدت سه سال و نیم و الان ملاحظه میفرمائید که اردیبهشت ۱۳۰۶ است و تا حالا به تعویق افتاده است. علی ای حال مدرسه حقوق محتاج بيك معلمي است که شاگرد ها بتوانند استفاده کنند و مخصوصاً از روزی که مدرسه سیاسی و حقوق در يك محل واقع شده اند بنده در نظر گرفته ام بيك نواقصی که هم مدرسه حقوق و هم

مدرسه سیاسی دارد هر دو رفع بشود که شاگرد ها بیشتر بتوانند استفاده بکنند این است که موافقت با این کنتراست شده است تا آخر خرداد امسال که تقریباً يك ماه و چند روز دیگر است و بعد البته اگر اشخاص بهتری باشند و بیشتر مدرسه و شاگرد بتواند از آنها استفاده بکنند از طریقى که بتوان به آن طریق مطمئن بود باید استخدام شوند این طریقى که تا کنون معمول بوده نتیجه خوبی برای ما نداده است زیرا بنده باالصراحه عرض میکنم آن وقت های کاملی که باید در خصوص انتخاب مستخدمین خارجی مخصوصاً معلمان بشود نشده است و بنده معتقدم که البته حالا ناچند سالی به وجود آنها احتیاج داریم ولی باید در ضمن انتخاب آنها دقت کامل بشود که افلا پولی را که ملت و مملکت میدهد شاگرد و ایرانی بتواند از آن استفاده کند به این جهت است که تکلیف کنتراست این شخص باید معین شود و دولت هم موافق نیست که بیشتر از آخر خرداد به کنتراست او ادامه داده شود و بجای این شخص با يك دقت کاملی باید استخدام شود. اینرا هم عرض میکنم البته موکول به تصویب مجلس است و تا مجلس تصویب نکند بنده این عمل را نخواهم کرد. دو نفر را ما لازم داریم برای رفع نواقص مدرسه حقوق و سیاسی. الان این دو مدرسه هر کدام بودجه های بزرگی دارند ولی آنطوریکه شاید و باید شاگردها استفاده نکرده اند. البته از ایشان صرف نظر می شود ولی دو نفر دیگر با دقت های کاملی استخدام خواهند شد ولی قبلاً البته باید مجلس تصویب کند بعد ما کنتراست خواهیم کرد

رئیس - آقای بیات
مرئضی قلیخان بیات - موافقم
رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده بارها عرض کرده ام اگر چیزی

را بدانم برای این مملکت لازم است با کمال شوق و ذوق قبول میکنم. اما متأسفانه هر چه از خارجه استخدام کردیم باستثنای چند نفری هیچ نتیجه از آنها نبردیم مگر اینکه آمدند و يك حقوقهای گزافی از ما گرفتند و ما را هم عادت باضافه حقوق گرفتن خودمان از خودمان دادند. فلان مستخدم خارجی آمد و بیست هزار سی هزار دلار پول گرفت. دیگران هم تا يك چیزی میشود میگویند، آقا فلانکس از فلانجا آمد آنقدر پول گرفت برای ما ماهی پانصد تومان زیاد است!؟

همین اخلاق آن ها برای ما باقی ماند که هر کسی را می خواهیم استخدام کنیم باید مثل مستخدمین خارجی باشد با آن حقوق های گزاف که بنده قطع و یقین دارم این ترتیب عاقبت مملکت را خراب میکند. به این نظر بنده عقیده دارم که اگر بتوانیم از داخله خودمان اشخاص و مستخدمینی استخدام کنیم و در علم حقوق و سیاسی با هر جائی که هست داخل کنیم و از وجود آنها استفاده ناقص کنیم بهتر است تا اینکه از خارجه بیآوریم و هیچ استفاده نکنیم با استفاده ضرری بکنیم و تشویقی هم از مستخدمین خودمان نشود در صورتیکه از اشخاص داخلی خودمان باید تشویق کرد اینها رفته اند زحمت هائی کشیده اند و دیپلم هائی هم گرفته اند هیچکس هم از آنها استفاده نکرده است آنوقت می روند از خارج بيك کسی را بفرمائش آقای وزیر معارف هیچ خوب نبوده استخدام میکنند و از وجود آنها استفاده هم نمی برند بنده از این نقطه نظر مخالف با این قبیل استخدامات هستم

رئیس - آقای بیات
مرئضی قلیخان بیات - آقای فیروز آبادی خودشان اظهار فرمودند که اگر چیزی برای مملکت لازم باشد مخالفت نمیکنند....
فیروز آبادی - چون لازم نیست مخالفت کردم.
بیات - در صورتی که گمان میکنم البته معارف این

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.
رئیس - رأی میگیریم برای ورود در شور مواد آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.
(اکثر برخاستند)
رئیس - تصویب شد. ماده اول
(شرح ذیل قرائت شد)
ماده اول - دولت مجاز است که مسیو دولایوژ تبعه دولت فرانسه را برای معلمي مدرسه عالیة حقوق از تاریخ هشتم آذر ماه ۱۳۰۵ الی مدت سه سال و نیم دیگر کنتراست نماید
وزیر معارف - در کمیسیون معارف این ماده اصلاح شده است خیال میکنم باید آن ماده مطرح شود. از هشتم آذر است تا آخر خرداد ۱۳۰۶

رئیس -- آقای فرمند

فرمند -- بنده بامدتش مخالف بودم حالا که آقا میفرمایند تا آخر خرداد است عرضی ندارم

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی -- بنده خیلی متشکرم و خوشنودم که این اولین دفعه است که شنیدم آقای وزیر محترم معارف فرمودند که در استخدام معالین بامستخدمین خارجی آن دقتهایی که باید بشود در گذشته نشده است ...

وزیر معارف -- بعضیها

کازرونی -- و همین علت هم بود که در سوابق ایام و ادوار گذشته با اطلاع آن که داشتم مخالفت میکردم مخصوصاً این شخص بقراری که شنیده ام (نمی شناسمش و اسمش را هم درست فرا نگرفته ام که ادا کنم) ولی بطوریکه شنیده ام این آدم زبان فارسی را هم نمیداند که آنچه را که میداند بشاگرد زبان فارسی تعلیم دهد. بکفر فرانسوی دان هست که آنچه او میگوید باید برای شاگردها ترجمه کند. اینطور شنیده ام. اگر اینطور هست راستی این است ترتیب معلم و شاگرد در دنیا؟! که يك كس دیگر باید معین شود و مترجم کلمات معلم باشد برای معلم؟! متعلم؟! اگر این مترجم معلوماتش تا این درجه است که میتواند اظهارات و بیانات و دقائق نکات معلم را بمتعلم برساند و این اندازه قوی است و استعداد دارد بهتر این است خودش معلم باشد و اگر اینطور نیست مترجم یعنی چه؟ در هر حال باز عرض میکنم این آدم مدنی بدون کنترت مشغول کار بوده و حالا ما باید برای ایام گذشته تصویب کنیم که يك پولی به ایشان بدهند و بنده باز هم خیلی تشکر میکنم از آقای وزیر محترم معارف که این لایحه بمنزله جبران خرابی گذشته است باین معنی که يك آدمی که بدون کنترت و بدون تصویب مجلس شورای ملی مشغول کار

بوده و حقوق میگرفته حالا می آئیم محدود میکنیم برای مدت معینی و عملش را تمام میکنیم. غرض این است که خواستم تذکر بدهم که من بعد انشاء الله تعالی دقت بفرمایند که نظائر پیدا نکنند و اشخاصی را که از خارجه میآورند مدت کنترانشان که تمام شد اگر باز لازم میدانند تجدید شود لایحه اشرا به مجلس بیاورند اگر مجلس تصویب کرد مشغول کار شوند و اگر تصویب نکرد دیگر حقوق ندارند. شیروانی (مخبر کمیسیون بودجه) -- بالاخره بنده از مجموع فرمایشات نماینده محترم چیزی که میتوانم عرض کنم فهمیدم فقط تشکر از آقای وزیر معارف بود که جبران گذشته را فرموده اند و الا همانطور که خودشان فرمودند بکجا دیگر بیشتر به مدت کنترت این شخص باقی نمانده و این را هم باید بدانند که بالاخره بکافر معلم بلد که دو نفر برای مدرسه حقوق بجای او لازم است و خواهد آمد و همانطور که فرمودند فارسی هم هیچ نمیداند زیرا فرانسوی است و این تعجبی را که نماینده محترم فرمودند که چطور فارسی نمیداند مورد ندارد برای اینکه فرانسوی است. اما اینکه میفرمایند که از همین شاگردهائی که تحصیل کرده اند معلم شوند و این را هم دو سه مرتبه فرموده اند عرض میکنم که شاگردها نمیتوانند معلم بشوند.

کازرونی -- سوء تعبیر شد عریض بنده. اجازه میفرمائید توضیح بدهم

رئیس -- پس مختصر بفرمائید.

کازرونی -- بنده استدعا میکنم که يك قدری هم نظر به واقعات داشته باشند در جوانی که بطرف میدهند و فقط تصمیم این نباشد که طرف را هو کنند. اینجا مجلس مقدس شورای ملی است. بنده عرض کردم آن کسیکه مترجم زبان این آدم است اگر میتواند تمام آنچه را که او میداند احاطه داشته باشد و بفهمد بطوری که به معلم هم حالی کند او خودش معلم شود. این امر

شوخی نیست که يك کسی حقایق اظهارات معلم را فرا بگیرد و زبان فارسی برای معلم ترجمه بکند. این عمل مستلزم يك قوه فوق العاده است که بتواند تمام جزئیات افکار معلم را بگیرد. عرض کردم اگر مترجم تا این اندازه احاطه دارد خودش میتواند معلم باشد. عرض نکردم شاگردها بروند معلم باشند. بعلاوه بنده عرض کردم که این آدم مدنی بدون کنترت کار کرده و حالا هم میخواهند حقوق بهش بدهند ولی ایشان آمده اند محدودش کرده اند بنده خواستم تذکر بدهم که دقت بفرمایند تا در آتی این امر نظائر پیدا نکنند این کجایش مستلزم هو است؟

رئیس -- آقای شریعت زاده

جمعی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است.

رئیس -- رأی میگیریم بماده اول آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. ماده دوم

(بترتیب ذیل خوانده شد)

ماده دوم -- حقوق مسیو دولایدر در سال چهار هزار تومان است که باقساط ماهیانه بمشار الیه پرداخته خواهد شد

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده این را در موقعی که آقای تدین در مجلس بوده اند عرض کرده ام نهایت در کلیات نظرم نبود که تذکر بدهم برای اینکه این سابقه نشود که باز دولت یا هر کسی بیاید بدون اینکه لایحه از مجلس بگذرد حقوق به آنها بدهند. الان حقوق این آدم را چهار هزار تومان در سال معین کرده اند مدنی هم مشغول بوده است لابد پول هم گرفته است بدون اینکه از مجلس اجازه داشته باشند میفرمایند مجلس در آن موقع نبوده است در صورتیکه در

کابینه که مجلس خاتمه پیدا کرده است اگر وجودش لازم بوده باید لایحه اش را پیشنهاد کنند و ما باید يك اساسی در نظر بگیریم که دولتها بدون اجازه مجلس کسی را سر کار واندارند و خرجی هم نکنند این بود عرض بنده

وزیر معارف -- این شخص چندین سال است مستخدم است و در سنه گذشته در هشتم آذر کنترت سابق او خاتمه پیدا کرده و چون مصادف با موقع افتتاح مدرسه بوده و میبایستی يك کسی بشد که آن را تکفل بکند وزارت وقت هم در نظر گرفته است کنترت همین آدم را تجدید بکنند و آورده است بمجلس و ناچار طول کشیده ولی البته بنده اصولاً کاملاً موافقم که قبل از تصویب مجلس هیچگونه تعهد مالی و همچنین غیر مالی نباید بشود و تصور نمیکم حقوق ایام گذشته اش را هم داده باشند

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است

رئیس -- رأی گرفته میشود بماده دوم آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند

(غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. ماده سوم

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده سوم -- مبلغ سیصد تومان در موقع ختم این قرارداد برای معاونت بفرانسه بمسیو دولایدر بعنوان مخارج مسافرت پرداخته خواهد شد.

رئیس -- آقای فرمند

فرمند -- عرضی ندارم

رئیس -- آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی -- عرض میشود يك شخصی که مذاکره شد وجود او چندان نفی بحال ما نداشته استخدام شده چند سال هم گذشته يك حقوقی هم گرفته (حالا چه استفاده از او کرده ایم بنده نمیدانم) و باضافه بدون تصویب

و اجازه مجلس هم ابقاء وجود او در محل خودش شده است و بنده گمان نمی‌کردم ازمالیه هم حقی باین شخص داده شده باشد بجهت اینکه مالیه کارش این نیست که بدون تصویب مجلس حفرقی بدهد...

شیرانی - نداده است

فیروز آبادی - در هر صورت حقوق او داده می شود آنوقت ما اولاً تصویب کنیم . که چهار هزار تومان به او در سال داده شود در صورتیکه سه ربعش هم زیاد بوده است بعد هم تصویب کنیم که سیصد تومان هم باو بدهند بنده نمدانم این چه نظری است ما بمالیه دادیم که مخارج برگشتنش را بفرانسه بدهیم شاید هم هیچ زود و همین جا بماند و بنده کلیه باین ترتیبات مخالفم

وزیر معارف - اولاً چهار هزار تومان حقوق سالانه است و ماهیانه نیست بعلاوه چهار هزار تومان باوداده نخواهد شد برای اینکه از اول آذر تا آخر خرداد باو داده خواهد شد و ثانیاً این سیصد تومان يك امر نازه نیست قبلاً در مجالس گذشته که کنترت او تصویب شده است اجازه داده اند در موقعی که کنترت او خانه پیدا میکند سیصد تومان برای خرج معاودت او بدهند و این مسئله تعهد جدیدی نیست تعهد قدیم است که از روز اول مجلس وقت تصویب کرده است . باضافه مستخدمی را که از خارجه استخدام میکنیم بسته بقرار داد است قرار این طور شده که مبلغی بعنوان خرج سفر برای آمدن او و سیصد تومان هم در موقع برگشتن بدهند و این تعهد جدیدی نیست تعهد قدیم است و قانونی هم هست و نمیشود زیاد در اطراف او صحبت کرد .

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم

رئیس -- آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - فرمودند با اجازه مجلس است . اگر با اجازه مجلس بوده است خوب مجلس يك اجازه داد و گذشته است دیگر اجازه مجدد کدام است ؟ اگر يك سیصد تومان برای انقضاء مدت اولیش داده اند و حالا مجدداً میخواهند يك سیصد تومان دیگری بجهت کنترت فعلی او بدهند بنده مخالفم . ولی اگر يك سیصد تومان از اول تا آخر بیشتر نیست بنده حرفی ندارم و دیگر نمیتوانم مخالفت کنم

رئیس -- رأی میگیریم بماده سوم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

غالب نمایندگان قیام نمودند

رئیس -- تصویب شد . ماده چهارم

(بنحو ذیل خوانده شد)

ماده چهارم - در صورتیکه مسیو دلاپوژ شخصاً کنترت خود را فسخ نماید حق اخذ مخارج مراجعت را ندارد دکتر طاهری (مخبر کمیسیون معارف) - این ماده موقعی که تنظیم شده بود در کمیسیون بودجه رأی داده شد که کنترت او سه سال ونیم باشد بنا براین دیگر موضوعی ندارد برای اینکه تاخر داد ماه است و چیزی به آخر مدت باقی نمانده .

رئیس -- آقای روحی

روحی - بنده عقیده دارم باید اصول را از دست نداد يك قاعده ایست که در تمام کنترتها معمول است حالا اعم از اینکه دو سال باشد یا دو ماه ولی این يك قاعده است که نباید فراموش شود و يك اصلی است که باید برای مملکت باشد و اگر چیز لازمی نباشد ضرری هم ندارد و لازم است که آقایان رأی بدهند برای اینکه این اصل همیشه محفوظ بماند

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - کافی است ؟

(گفتند - بله)

رئیس -- رأی میگیریم بماده چهارم . آقایان

تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس -- تصویب شد . ماده پنجم

(بترتیب ذیل قرائت شد)

ماده ۵ - دوات مجاز است سایر شرایط و مقررات استخدام مسیو دولاپوژ را معین و مطابق قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ کنترت مشارالیه را امضا نماید .

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی - این يك لایحه عجیب و غریبی بنظر من می آید . این راجع بکنترت گذشته است با مدت معینی با برای کنترت جدید است در آتیه ؟! اگر چنانچه ثانیاً آقای وزیر معارف مایل شده اند که این آدم را کنترت نمایند الساعه که تشریف بردند بوزارتخانه لایحه اش را بمجلس بیاورند با رد می کنیم یا قبول در لایحه که مربوط بیک کنترت گذشته ایست بامدت معینی و رأی داده شده یکی دو ماده ضمنی میآوریم که بعد بروند ایشان را کنترت نمایند . در صورتیکه مدت تمام شده . این است که بنده عقیده دارم این ماده هیچ لزومی ندارد .

مخبر - بنده عرض میکنم در صورتیکه در ماده اول صریحاً نوشته شده است که مدت کنترت هشت ماه است چطور نماینده محترم استنباط کردند که این اجازه ضمنی است ؟! باضافه این يك خبری است که سه ماه با چهار ماه پیش بمجلس داده شده است و بنده عقیده دارم که حتماً باید این ماده را در کنترتها بنویسند و متذکر شوند که مطابق اصول و مقررات کنترتها دولت باید کنترت او را امضاء نماید و معمول هم هست و دولت هم حق ندارد از این قانون تجاوز کند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است رئیس -- رأی میگیریم بماده پنجم آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس -- تصویب شد . مذاکرات راجع بکلیات است مخالفی ندارد ؟

جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس -- رأی میگیریم باین خبر که مشتمل بر پنج ماده است آقایان موافقین اوراق سفید خواهند داد .

(اخذ آراء بعمل آمده پس از تعداد آراء نتیجه به ترتیب ذیل حاصل گردید)

ورقه سفید علامت قبول ۶۶

ورقه کبود علامت رد ۳

اسامی موافقین

- آقایان : بنی سلیمان - دکتر طاهری - فهیمی - سید کاظم یزدی - دکتر لقمان - آقازاده سبزواری - قره مند ذوالقدر - محمد آخوند - جهانشاهی - تقی زاده - سلطان محمد عامری - اسکندری - وکیلی طباطبائی - محمدولی میرزا میرنماز - دکتر مصدق - دکتر رفیع خان امین - اسکندر خان مقدم - وزیر - آقا علی زارع - نگهبان - کی استوان امام جمعه شیراز - زوار - روحی - آقا رضا مهدوی - یحیی خان زنگنه اعظمی - محمود رضا - امام جمعه اهر - لیقوانی - احتشام زاده - دکتر سنک - خطیبی - حقنویس غلامحسین میرزا مسعود - فرمند - میرزا حسن آیه الله زاده - ملک مدنی - نظامی - معتمد التولیه - میرزا حسن خان وثوق - نفقه الاسلام بروجردی شریعت زاده - طباطبائی دببا - شبخ الاسلام ملابری آوانس خان مساعد - اعتبار - نفقه الاسلامی - حاج آقا حسین زنجانی - سید حسین آقایان - عباس میرزا فرمانفرمائیان - خواجوی - دولتشاهی - اسفندیاری مرتضی قلیخان بیات - ملک آرائی - ابراهیمی - محمد تقی خان اسعد - جلالی - مفتی - افسر - میرزا عبدالله

خان وثوق - محمد ولیخان اسدی - حیدری - ملک
 ابرج پور تیمور

اسامی مخالفین :

آقایان : حاج سید رضا فیروز آبادی - میرزا جواد
 خان خوئی - سید یعقوب

بعضی از نمایندگان - تنفس

رئیس - چند دقیقه تنفس داده میشود

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بافاصله
 نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس -- آقای افشار « احضار برای قرائت راپرت »
 (آقای افشار در محل نطق حاضر و راپورت شعبه

شش راجع بانخابات سیرجان را بشرح ذیل قرائت نمودند)
 شعبه شش دوسیه انتخابات سیرجان و استدالات

راپورتی شعبه مذکور را تحت مطالعه قرارداد و با اکثریت
 انتخاب آقای نصیرالدوله را تصویب مینماید

شریعت زاده - بنده مخالفم

رئیس -- بنده نمیدانم که بایستی حالا مطرح شود یا
 باید بماند برای جلسه بعد ؟

بعضی از نمایندگان - حالا باید مطرح شود
 (بعضی گفتند جلسه بعد)

رئیس -- چون مسئله چندین مرتبه در مجلس مطرح
 بوده و دفعه اول نیست که مطرح میشود .

شریعت زاده - اجازه میفرمائید ؟
 رئیس -- بفرمائید

شریعت زاده - بنظر بنده راجع باینکه امروز
 در این باب مباحثه شود یا جلسه بعد نظامنامه بطور

صراحت تعیین تکلیف کرده است ، بر طبق قسمت اخیر
 ماده پنج نظامنامه که مینویسد : (در صورتیکه راپرت

شعبه مشعر بر عدم صحت انتخابی باشد یا اینکه در
 باب انتخاب شخصی از بین نمایندگان معارض باشد مباحثه

آن در همان روزی که راپورت قرائت میشود واقع
 -- ۱۴ --

نخواهد شد .) چون شعبه راجع باعتبار نامه آقای
 بدر تا کنون خبری نداده بود و اعتبار نامه ایشان

مورد مباحثه واقع نشده بود . و در نتیجه تصمیم مجلس دائر
 باینکه لازم است شعبه برای دعوی نمایندگی ایشان

یعنی نسبت به اعتبار نامه ایشان رسیدگی کرده و خبری
 بدهد این مثل این است که شعبه نسبت به اعتبار نامه

رسیدگی کرده و خبر مثبت داده است و مشمول قسمت
 اخیر ماده پنج است که در آنجا صریح است باینکه اگر

در انتخاب یا نمایندگی یکی از نمایندگان معارضی باشد
 آن روز مباحثه بعمل نخواهد آمد . بنا بر این تصور

میکنم دلیلی ندارد که راجع باین موضوع امروز مباحثه
 بعمل بیاید و البته مجلس شورای ملی باید علاقتد به

حفظ حاکمیت نظم و اصول نظامنامه باشد و تصور میکنم
 آقایان هم موافقت بفرمایند که برای پس فردا مذاکره

در این قسمت بشود .
 رئیس -- آقای آقا سید یعقوب مخالفید ؟

آقا سید یعقوب - بله
 رئیس -- بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده استدعا میکنم از آقای شریعت زاده
 که مسائل را داخل هم نکنند . نظامنامه این است که

اگر يك راپرتی از شعبه نسبت بانخابات يك نماینده آمد
 و در آن روز مخالفت شد برای خاطر اینکه اذهان

نمایندگان مستحضر شود بروز دیگر می افتد . ولی
 راپرتی آمده و اینهمه این جا صحبت شده حالا بنده

هم عرض میکنم که وقت مجلس کرا آنها است ولی
 گرانیهائی آنها برای همینطور چیزها است . این راپورت

وازد شد این جا و درش صحبت شد و مکرر در مکرر
 درش مذاکره شد و اصل کیفیت جریان و مبدأ و منتهی

و صحبت مخالف و موافق و عقیده افراد کاملاً معلوم شد
 و این دیگر چیزی ندارد که ما بیائیم عبارت نظامنامه را

مستمسک قرار بدهیم . صحبت انتخاب آقای کاظمی بود مخالفت شد

بعد بنده پیشنهاد کردم انتخاب آقای بدر مطرح شود
 آقای عمادی خواهش کردند بگذارند برای روز سه شنبه

مطرح شود . خود آقای شریعت زاده هم کاملاً بنحو
 اتم و اکمل با آن بد و بیضائی که در اقامه دلیل

دارند ادله شان را ذکر کردند بعد دو مرتبه برای اینکه
 نخواستیم برای يك امر جزئی فباین ما ها که تا آخر

دوره باید برادرانه قوانین را بگذاریم اختلافی باشد
 موافقت کردیم که بجلسه بعد بیفتد باز در جلسه دیگر

مدارك و ادله هائی که تصور بشود ذکر شد آنوقت
 دو مرتبه يك تشنجی پیدا شد و پیشنهاد شد که

اگر تا ده روز راپورت نیامد خود مجلس قضاوت بکند
 امروز از ده روز هم گذشته برای اینکه موعدهش روز

دو شنبه بود و حالا هر چه مدرک دارید و هر چه
 دلیل نازه ایجاد کرده اید الان موقعش است صحبت

کنید و دیگر دلیلی ندارد که حالا بیفتد
 بوقت دیگر . ادله دارید بفرمائید البته حاکم و قاضی

در این مسئله مجلس است و تصور نمیکنم دلیلی داشته باشد
 که تاخیر بشود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
 شریعت زاده - کافی نیست مذاکره .

رئیس - ممکن است رأی بگیریم مطلب معلوم میشود
 رأی میگیریم که امروز مطرح شود یا بماند برای جلسه بعد

بنظر بنده صریح نبود و الا خدمت آقایان عرض میگردم
 چون مشکوک است این است که باید معلوم شود

عراقی - در چه قسمتی مشکوک است ؟
 رئیس -- این قسمت مشکوک است که باینکه امروز

مطرح شود یا روز دیگر
 شریعت زاده - نظامنامه صراحت دارد

رئیس -- از نظامنامه همچو مفهوم میشود که دفعه اول که خبر
 مطرح میشود باید بروز دیگر بیفتد ولی چون بنظر بنده صریح نیامد

مجلس

محول میکنم برای آقایان . آقایانی که تصویب میکنند
 امروز مطرح شود قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)
 رئیس -- تصویب شد . آقای شریعت زاده

(آقای شریعت زاده در محل نطق حاضر و پس از چند
 کلمه مذاکره با آقای رئیس به محل خود مراجعت نمودند)

رئیس -- ایشان تقاضا دارند دو سیه را بیاورند
 این جا . مخالفی ندارد ؟

بعضی از نمایندگان - مانعی ندارد .
 شریعت زاده - آقایان متذکر هستند که دو سیه

است يك دوسیه هم امروز از وزارت داخله آورده اند .
 رئیس -- آقای فرهمند تشریف ببرید دوسیه را بدهید

آقا سید یعقوب - اجازه میفرمائید ؟
 رئیس -- بفرمائید

آقا سید یعقوب - عرض میکنم میگویند يك دوسیه هم امروز
 آمده است بنده نمیدانم يك چنین چیزی میشود ؟!

قانون میگوید انتخابات که تمام شد تا یکماه دیگر
 باید شکایت بکنند بمجلس يك ماه تمام است حالا تا

آخر دوره هم شکایت درست می کنند و دوسیه میآورند
 این رسمیت ندارد

رئیس -- این يك چیزی است که سابقه ندارد
 حالا خودتان باید حل کنید آن چیزی که میفرمائید

راجع به یکماه است مربوط به شعبه است راجع بمجلس
 نیست و چون سابقه ندارد حالا هر طور رأی دادید عمل

می شود .
 شیروانی - هیچ چیز این انتخابات سابقه

ندارد .
 رئیس -- حالا در این موضوع صحبت میشود یعنی

در موضوع اینکه دوسیه را بیاورند یا نیاورند . آقای
 شریعت زاده

مجلس

شریعت زاده - بنظر بنده اگر آقای آقا سید یعقوب بکفردی توجه بفرمایند تصدیق میکنند که در موقع مخالفت با يك اعتبار نامه شخص مخالف بموجب هیچ ماده قانونی محدود نشده است که از اقامه هر دلیلی که مؤثر در انتخاب باشد ممنوع باشد و البته مسبوقند که در نتیجه تجاوزاتی که از حدود قانون انتخابات شده بود يك شکایاتی شده که آن شکایات قسمت مهمش مربوط به تجاوزات حکام و نواب حکام از حدود قوانین بوده و نخبیلانی بوده است که آنها نسبت با آقای بدر کرده اند. دولت بمناسبت اهمیتی که این موضوع از حیث تعیین تکلیف خودش با مأمورینی که باید وظیفه دولت را در نظارت در انتخابات انجام کنند داشته است مفتش فرستاده و اوامری داده است که کلیه اسناد مربوط باین کار را بفرستند بمرکز. این مفتش که رفته است دوسیه هائی که در انجمنهای نظار و در دارالحکومه ها بوده است آنها را تحت دقت قرار داده و در نتیجه تحقیق و تفتیشی که کرده است لازم دانسته است عین آن اسناد را بوزارت داخله بفرستد تا معلوم شود راپرتی که راجع به عملیات حکومت و نواب حکومت میدهد موجه است یا خیر این راپرت او بضمیمه دوسیه ها و اسنادی است که چند فقره آن مراسلاتی صادره از مأمورین یعنی حاکم و نواب حکام است که صریح است در اینکه اعمال نهیدید و تطمیع و دسیسه شده است بنا بر این و نظر باینکه این اسناد اسنادی است که بالخصوص برای قضاوت مجلس ضرورت دارد بنده نمیدانم آقای آقا سید یعقوب مطابق چه اصلی میگویند این دوسیه قابل ملاحظه نیست و بالاخره در نظر مجلس هر سند و دلیلی که کمک کند آقایان نمایندگان را در تشخیص حقیقت به اینکه این انتخاب چه وضعیتی دارد و وجدان و انصاف و قوانین مملکت تکلیفی را که برای نمایندگان معین میکند البته باید در این موضوع با مطالعه و توجه به این قسمت از دلائل اصولاً

موافقت کنند برای این که این ها يك اسنادی است که آنها را هدایت میکند وظائیف خودشان را صحیحاً و مطابق قانون و وجدان انجام دهند. بنده نمی دانم مطابق چه اصلی آقای آقا سید یعقوب میگویند خواستن این دوسیه لازم نیست! و در هر صورت این يك چیزی است که بنظر بنده اگر آقایان موافقت بکنند صحیح است و مخالفت با این موضوع مخالف با آن اصلی است که باید نمایندگان بر طبق آن موافق با وجدان و انصاف و بر طبق دلیل رأی بدهند و البته اگر مجلس شورای ملی صلاح میدانند در يك موردی این اصل مهم ملاحظه نشود بنده مطیع خواهم بود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این مسئله که بنده عرض میکنم گمان میکنم که نصد مرتبه در دوره چهارم و پنجم و ششم عرض کرده ام باز هم عرض میکنم که ما اینجانشسته ایم قاضی واقعیات نیستیم و نمیدانیم که در واقع و نفس الامر چه واقع شده یا چه واقع نشده است - آقای شریعت زاده. شما خودتان که يك نفر از قانون دانهای مملکت هستید میدانید که قضاوت ما از روی آن چیزی است که بدست ما داده اند. و ما خود بخود نمیتوانیم قضاوت کنیم چنانچه حاکم شرع هم نمی تواند مطابق علم خودش قضاوت کند و ناچار است بر طبق مدارك شرعی قضاوت کند. اگر يك کس دیگری که آشنائی باین اصول و قوانین نداشت این اظهار را میکرد بنده عصبانی نمیشدم ولی آقای شریعت زاده که درس حقوق داده اند و فرانسه را خوب میدانند و از قوانین مطلع هستند و آن روز هم در کمیسیون عدلیه قانون بلژیک را آوردند و گفتند این است حقوق و قضاوت. چرا این فرمایشات را میفرمایند. ما قاضی هستیم که از روی قوانین معلومی باید

قضاوت کنیم ما باید نگاه بقانون بکنیم. ماده ۴۶ میگوید متشککین از انتخابات... آقای شریعت زاده همانطور که بنده فرمایشات شما را گوش کردم شما هم خوب است عرایض بنده را گوش کنید نامطابق سؤالات بنده جواب بدهید

شریعت زاده - بی اساس است

آقا سید یعقوب - اگر بنده از خودم میگویم بگوئید بی اساس است. ولی کسی نمیتواند بقوانینی که از مجلس گذشته است بگوید بی اساس است ماده ۴۶ می گوید متشککین از انتخابات یا از انجمن نظارت میتوانند پس از افتتاح مجلس شورای ملی شکایات خود را در ظرف مداول مجلس شورای ملی اظهار نمایند...

شریعت زاده - ربطی باستاد اداری ندارد

آقا سید یعقوب - و حکم مجلس شورای ملی قاطع خواهد بود و شکایات راجعه با انتخاباتی که بعد از افتتاح مجلس شورای ملی بعمل میآید باید در ظرف ماه اول بعد از انحلال انجمن نظارت به مجلس شورای ملی داده شود. - حالا می فرمائید يك مفتش روانه کرده اند و تفتیش کرده. میخواهید بچیزی که رسمیت ندارد رسمیت بدهید و میخواهید در مقابل قانونی بچیزی که بدارك نیست و مدخلیت ندارد رسمیت بدهید. کار باید ز روی قانون جریان پیدا کند. چرا چیزی را که سبب بموضوع اجنبی است و مدخلیت ندارد میخواهید مدخلیت بدهید؟

الباید چیز هائی که مدخلیت در کار ندارد مناط را در دهیم.

انتخاباتی که ما مطابق قوانین حق نشستن در این جا حق رأی دادن در آن انتخابات را داریم باید مطابق جریان قانونی باشد. وزارت داخله باید اعلان انتخابات را بدهد مطابق اعلان انتخابات از طرف وزارت داخله انجمن کار باید تشکیل شود ترتیبات خودش را انجام دهد و بعد از آنکه انجمن کار خودش را کرد و انتخابات تمام شد

بحکومت محل اطلاع میدهد و حکومت محل هم بوزارت داخله خبر میدهد و بعد وزارت داخله مراتب را بمجلس شورای ملی اطلاع خواهد داد. خوب! کجا در قانون نوشته که اگر آقای وزیر دلش خواست و يك کسی را بنام مفتش بجائی روانه کرد عملیات او قانونی محسوب میشود؟! بمن چه که يك کسی رفته و يك رایورنی داده؟ برای من چه مدخلیت دارد و چطور میتواند مدرکیت پیدا کنند. فرضاً که در نظر وزارت داخله مدرکیت داشته باشد برای من که مدرک نیست آقا: ما نمیتوانیم از روی کله خودمان حکم کنیم. مادام که قانون نسخ نشده باید از روی قانون عمل کنیم و مطابق قانون قدم برداریم

يك چیزی که چهار پنج ماه است گذشته حالا نازه بروند و يك دوسیه بردارند و بیاورند این جا و بخواهند آن را مدرک قرار بدهند این نمیشود بنده میگویم ماده چهل و شش صریح است نه اینکه واضح الدلاله باشد باین معنی که احتمال خلاف برود خیر. عرض می کنم صریح است که شکایات در ماه اول باید به مجلس بیاید حالا در ماه دوم و سوم و چهارم هم نیامده بلکه در ماه پنجم و ششم هم نیامده. حالا می توانیم آن را مناط قرار دهیم؟ الان بروید بوزارت داخله و ملاحظه فرمائید هنوز از بعضی انتخابات ایالات و ولایات که بکلی خاتمه پیدا کرده و تمام شده شکایت میکنند هیچ این شکایات مناط اثر هست؟ الان از انتخابات دوره چهارم هم شکایت میشود در صورتیکه دوره چهارم آمده و کار خودش را کرده و تمام شده است معذالك از آن انتخابات شکایت میشود آیا این شکایات مناط و مدخلیت دارد؟! بنده آقای شریعت زاده را توجه میدهم که مخصوصاً بعد از اینکه دوره مجلس تمام شد و انشاء الله بعباده تشریف بردند از روی مدارك قضاوت بفرمایند و مدارك هم همین است که بنده عرض کردم.

رئیس - آقای امامی

امامی - موافقم.

رئیس - آقای عراقی
عراقی - بنده هم موافقم .
رئیس - آقای زوار
زوار - عرضی ندارم .
رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - اگر چه قضاوت در این موضوع با مجلس شورای ملی است ولی بنده تصور میکنم اگر مختصر دقتی در موضوع جلالی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند بشود معلوم خواهد شد که هیچ تناسب و ارتباطی با موضوعی که بنده عرض کردم نداشت . خلاصه عرض بنده این بود که دولت باید نظارت خودش را در انتخابات ولایات بوسیله مأمورین خودش بموقع اجرا گذارد و بهر وسیله که صلاح میدانند از جریان انتخابات تحقیق و تفتیش کند و فلسفه اعزام مفتش از طرف دولت برای همین است که به بینه فلان حاکم یا نایب الحکومه چه کرده و آیا وظایف خودش را انجام داده یا نه ؟ و این مسئله هیچ مورد اعتراض قانونی نمیتواند واقع شود . اما دوسیه های مربوطه با انتخابات عبارتست از دوسیه هایی که در محل در دارالحکومه ها و در جاهائی که نواب حکام هستند تشکیل میشود و برطبق آن دوسیه ها باید معلوم شود نظارتی که دولت در انتخابات دارد صحیحاً اجرا شده یا نه ؟ و آیا شکایاتی که مردم بوزارت داخله راجع بحکام و نواب حکام کرده اند وارد است یا نه ؟ این است که دولت برای رسیدگی باین قضایا مفتش فرستاده و بموجب آن معلوم شده است که يك قسمت عمده و مهم اسناد و مدارکی که باید بمركز فرستاده شود و از طرف وزارت داخله هم باید بشعبه مربوطه و مجلس احاله شود فرستاده نشده و حالا بحسب امر وزارت داخله فرستاده شده است پس در حقیقت میتوان گفت این دوسیه که حالا آمده متمم دوسیه های سابق است و برخلاف قانون فرستاده نشده تا مورد اعتراض شما واقع

شود و باید آن دوسیه قرائت شود تا معلوم شود چه وضعیات و اوضاعی در انتخابات سیرجان واقع شده است . بنا براین بنده عرض نکردم که شکایت شده یا نشده بلکه عرض کردم يك دوسیه هائی که باید بوزارت داخله فرستاده شود در آن تاریخ فرستاده اند و حالا رسیده و آن دوسیه ها متضمن اسناد و دلائلی است که در قضاوت مجلس مؤثر است . حالا اسم این را شکایت میگذازید و قانون انتخابات را بمیان میاورید هیچ ضرورت ندارد و قانون انتخابات و این مذاکرات هیچ ربطی بیکدیگر ندارد ، اما در قانون انتخابات و مفتش که اشاره فرمودید : هیچ ضرورتی ندارد که رسیدگی و تفتیش دولت بموجب يك ماده مخصوصی باشد بلکه هر وقتی که دولت دید يك شکایاتی میشود یا يك تجاوزاتی در کار است می تواند بوسیله مأمور خودش تفتیش و رسیدگی کند . بعبارة اخری در این موضوع يك دسائسی شده و اسنادی که حاکی از جریان موضوع است تاکنون بوزارت داخله فرستاده نشده و حالا فرستاده اند و این اوراتی که آمده در موضوع همین انتخابات و راجع بیک مسئله است و حالا بنده تقاضا دارم که آن دوسیه سابق و این دوسیه و اوراتی که اخیراً از طرف وزارت داخله فرستاده شده همه را بمجلس حاضر کنند زیرا يك اسنادی است که باید قرائت شود تا مجلس شورای ملی توجه بفرمایند که چه جریانان در انتخابات سیرجان بوده . در هر صورت بنده از آقایان خواهش میکنم که این استدعای کوچک ما را بپذیرند . اگر می خواهند رأی بدهند خیلی خوب . ما حرفی نداریم ولی ما میخواهیم ثابت کنیم که در نتیجه چه وضعیات و باوجود چه دلائلی باین انتخاب رأی داده میشود و از آقایان خواهش داریم که یا ما موافقت بفرمایند و اگر غیر از این بکنند در حکم این است که يك حق مسلم و مشروعی را از ما سلب کرده باشند

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای امامی

امامی - عرض کنم بنده تصور میکنم این اوز انتخاباتی نیست که در مجلس دچار کشمکش شده . تاکنون خیلی از انتخابات در مجلس دچار کشمکش شده . اسناد و مدارکی هم برله و بر علیه طرفین اقامه کرده اند تاکنون سابقه این طور بوده خود آقای شریعت زاده هم تصدیق دارند که در انتخابات يك محل سابقه این طور بوده است که سه دوسیه یکی در انجمن نظارت محلی و یکی در وزارت داخله و یکی دیگر هم در مجلس شورای ملی تشکیل میشده است و هر وقت کمیسیون محتاج میشد انتخاب بشود یا شعبه بآن دوسیه ها رسیدگی میکرد . الان شش هفت ماه است که این انتخابات تمام شده و دوسیه های انتخابات به مجلس احاله شده . در کدام نظامنامه و قانون هست که بعد از شش ماه و هفت ماه يك مفتش غیر قانونی برود در يك جائی و يك چیزهائی از يك جاهائی جمع کند و به مجلس بفرستد و مجلس هم موظف باشد که بآن اسناد رسیدگی کند - اگر آقای شریعت زاده که مخالف این اعتبار نامه هستند و باین انتخابات مخالفند خودشان يك مدارکی تحصیل کرده اند ممکن است بفرمایند آقایان هم از روی آن اسناد و اسنادی که در دوسیه هست قضاوت میکنند و این مسئله دیگر بیش از این محتاج مذاکره نیست .

رئیس - باید رأی گرفته شود . . .

آقا سید یعقوب - اجازه میفرمائید .

رئیس - بفرمائید .

آقا سید یعقوب - بنده با آقای شیروانی که حقیقتاً خیلی بایشان علاقه دارم عرض میکنم که مجلس رأی داد که بعد از دو روز این مسئله مطرح شود . در آن اطاق هم با آقای شریعت زاده عهد و میثاق بستیم و ایشان فرمودند بمرک افشار و بجان کی (خنده نمایندگان) بنده خدا شاهد است که از قول دیپلماسی خارج شدم و بایشان عرض کردم

باقول ایرانی قسم بخور و ایشان هم قول دادند حالا باین تفصیل باز بلند شده اند و میخواهند مجلس را از اکثریت بپندازند البته مختارند ولی میخواهم يك عرضی خدمتشان بکنم که خوب نیست برخلاف عهد و میثاقی که بین ما واقع شده رفتار فرمایند

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - بنده تصور میکنم اگر نماینده محترم آقای آقا سید یعقوب موافقت میکردند که این خبر هم مثل سایر خبر هائی که بمجلس میآمد پس از آنکه يك نفر مخالفت میکرد مطابق معمول بجلسه بعد موکول میشد دیگر هیچ صورت حق بجائی برای ما نبود - آقا فرمودند سابقه نداشته . بنده عرض میکنم هیچ انتخاباتی در ایران مثل انتخابات سیرجان سابقه نداشته . سیرجان از سنه ۱۳۰۴ تا بحال انتخاباتش طول کشیده . آقا میفرمایند هفت ماه است . بنده عرض میکنم خبر دو سال است که انتخابات سیرجان تازه کارش با بنچار سید که يك وکیل رده شده یادگیری دعوی وکالت کرده . دوسیه حاضر و در دست مال است و حاکی است که در این نقطه که آقای بدر رأی داشته اند اصلاً انتخابات بعمل نیامده است . چرا نیگذازید ما دوسیه را بیاوریم این جا ؟ باوجود این ما رأی مجلس را ما فوق تمام قضایا میدانیم ولی بالاخره بگذارید ما مسائل خودمان را بگوئیم . در این نقطه که آقای بدر انتخاب شده اند غیر از سعید آباد که مرکز بوده و اقطاع و افشار دیگر در هیچ جا انتخابات بعمل نیامده . دوسیه در مجلس حاضر است .

شریعت زاده - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - در چه موضوع است .

شریعت زاده - در همین موضوعی که آقای آقا سید

یعقوب مذاکره فرمودند می خواهم توضیح بدهم

رئیس - بفرمائید .

شریعت زاده - بنده تصدیق میکنم که در یکی از

ایام همچو قرار شد که راجع بطرح این موضوع دیگر از طرف رفقای ما مقاومتی نشود که باعث تاخیر این امر بشود. ولی با قیود اینک که در مباحثه راجع باین موضوع تضییقاتی که ممکن است به بی لطفی تعبیر کرد از طرف آقایان بعمل نیاید.

آقایان رفقای ما راجع باین موضوع نقض عهد نکردند و حاضرند مطابق مقررات مباحثه بعمل آید. اما راجع بموضوع دوسیه و قرائت آن. این يك چیز خیلی ساده است و موضوع غیر نظری است و در واقع میتوان گفت که این دوسیه متمم آن دوسیه اولیه است منتهی سابقاً نیاروده بودند حالا آورده اند. این يك چیزی است که باید مورد توجه آقایان واقع شود. بالاخره قسمت مهم این دوسیه و اسناد ثابت میکنند که در بعضی نقاط اصلاً انتخابات بعمل نیامده و با ملاحظه بآن اسناد و دلائل و قرائت در مجلس برای اشخاصی که علاقه مند هستند مسئله ثابت میشود و در نتیجه آقایان از روی انصاف و وجدان رأی خواهند داد. سلب این حق از ما بما حق میدهد که مقاومت کنیم. پس از آقایان استدعا دارم که با مامواقت بفرمایند که آن اسناد خوانده شود آنوقت هر طور می خواهند رأی بدهند مختارند. ولی این چیز نازه است که هیچ سابقه ندارد که يك عده ممنوع باشند از این که اسناد و مدارکی که مربوط بیک انتخاباتی است و در قضیه مؤثر است نشان بدهند و تقاضای قرائت آنرا بنمایند. اگر اینطور باشد البته رفقای ما حق خواهند داشت که مقاومت نمایند رئیس -- چون عده کافی نیست جلسه را ختم میکنیم جلسه آینه پس فردا دستور هم اولاً انتخابات سیرجان و بعد هم تلگراف بیسیم. آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - بنده يك عرضی دارم و از آقایان استدعا دارم داننگ نشوند. عرایض بنده همیشه مختصر است.

جمعی از نمایندگان - بفرمائید

فیروزآبادی - غرض از عرض بنده این بود که وکلای عدلیه الان هشت روز است بیچاره ها در این مجلس متحصن هستند و انتظار دارند که آقایان وکلاء تکلیف آنها را معین کنند. اینها بکعبه هستند که در این شهر بکارهای مردم میرسیدند و يك قوت لایمونی هم از طرف مردم باینها میرسیده شرعاً...

(در این موقع عده از نمایندگان بقصد خروج حرکت کردند)

فیروزآبادی - آقا صبر کنید. این چه جور مجلسی است! عجب!! شما که حفظ انتظامات مجلس را نمیکنید چطور متوقع هستید دیگران احترام مجلس را رعایت کنند؟! خلاصه این حق مشروعی است برای آنها و مردم. باین معنی که مردم هر کسی را بخواهند می توانند وکیل کنند هیچکسی حق ندارد کسی را مجبور کند که تو فلا نکس را وکیل کنی. یا فلا نکس باید وکیل تو باشد. علی ای حال این ترتیب سابقه خوبی نیست. اگر چه این قانون نیست. ظلم و بی انصافی است و ممکن است آقایان وکلاء این ترتیب را نپسندند ولی این بیچاره ها طاقت ندارند که شش ماه یکسال صبر کنند تا این ترتیب موقوف شود. بنا بر این خواهش میکنم آقای وزیر عدلیه هم راضی نباشند که این ترتیب اجرا شود و خوبست همان طریقی که سابقاً بوده معمول دارند به این معنی که این اشخاص در عدلیه حق وکیل شدن داشته باشند منتهی هر گاه یکی از آنها برخلاف قانون و نظم رفتار کرد و مسئله رشوه و ارتشاء پیش آورد آنوقت ممنوع باشد و الا بدون تقصیر چرا دستش را از کار کوتاه میکنند؟ و این مسئله سبب میشود که عده فقیر در مملکت زیاد می شود و بر فقراء مملکت افزوده میشود. وقتی این جور کارها خوب است که ما کار خانجانات داشته باشیم و بخواهیم معادن مان را استخراج کنیم. آنوقت البته دست اینها را کوتاه کردن ضروری ندارد ولی حالا که مملکت عابدی

ندارد و معادن بکار نیفتاده و کار خانجانی نداریم آنوقت همه چیز را محدود کردن و منحصر کردن بیک عده این نتیجه خوبی ندارد و ظلم بزرگی است. دیگر زیادتر از این چیزی عرض نمیکم رئیس -- لازم است عرض کنم که آقایان يك عریضه

الشاء الله نتیجه مطلوبه حاصل خواهد شد

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

قانون

تجدید کنترات مسیو دولاپوژ تبعه دولت فرانسه برای معلمي مدرسه حقوق

مصوب ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است که مسیو دولاپوژ تبعه دولت فرانسه را برای معلمي مدرسه عالییه حقوق از

تاریخ هشتم آذر ماه ۱۳۰۵ الی آخر خرداد ۱۳۰۶ کنترات نماید.

ماده دوم - حقوق مسیو دولاپوژ در سال چهار هزار تومان است که باقساط ماهیانه بمشار الیه پرداخته

خواهد شد.

ماده سوم - مبالغ سیصد تومان در موقع ختم این قرار داد برای معاودت بفرانسه مسیو دولاپوژ بعنوان

مخارج مسافرت پرداخته خواهد شد.

ماده چهارم - در صورتیکه مسیو دولاپوژ شخصاً کنترات خود را فسخ نماید حق اخذ مخارج مراجعت

را ندارد.

ماده پنجم - دولت مجاز است سایر شرایط و مقررات استخدام مسیو دولاپوژ را معین و مطابق قانون

مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ کنترات مشار الیه را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه ۲۶ اردی بهشت ماه یکم هزار و سیصد و شش شمسی

حسین پیرنیا : رئیس مجلس شورای ملی

بتصویب مجلس شورای ملی رسید